

Razna gledišča Zapada do Poljske in Madžarske

Najnovejši dogodki na Poljskem in na Madžarskem so lahko bi rekli, mnoge politične kroge na Zapadu presenetili, kakor so, pa čeprav na drug način, presenetili tudi določene kroge v delavskih gibanjih v sami Vzhodni Evropi. Del vodstev delavskih gibanj Vzhodne Evrope in tudi nekatera vodstva delavskih gibanj na Madžarskem s starim merilom in po starem konceptu in označujejo madžarsko dramo kot zaroto kontrarevolucionarjev, medtem ko bi bilo mnogo bolj pametno in upravičeno, da bi v teh dogodkih videli predvsem krizo stalinizma. To velja za določene kroge na Vzhodu. Nekateri politični krogi zapadnega sveta pa so v zvezi s temi dogodki prešli v fazo velikih dvomov in vprav od teh dvomov ali kolebanj je odvisna tudi njihova nadaljnja politika do Vzhodne Evrope kot celote.

To kolebanje se v odnosih do Poljske ne odraža enako kot v odnosih do dogodkov na Madžarskem. Poljska združena delavska stranka z Gomulko na čelu je dokazala, da hoče

Virite in citajte
Primorski dnevnik!

dalje po izključno svoji socialistični poti in je v tem smislu začela že reševati svoja najbolj pereča notranja vprašanja. Ta dejstva so v določenih zapadnih krogih tako rekoč pokopala staro teorijo o evrosobodnosti vzhodne Evrope ali bolje teorijo o križarski vojni Zahoda, da gosvoboda, vzhodnoevropske dežele, kar pa je imelo edini cilj, da te dežele vključijo v zapadni blok in jih vrne na staro predvojno razvojno družbeno podoben. Specifični položaj Poljske, in sicer da je ta država med dvema velikima evropskima deželama, in pa znani odnos Poljske do ponovne vzpostavitve nemške sile in do nemških revanžnih načrtov (kar pa velja le za zapadno področje Nemčije), sta privedla do tega, da tudi najbolj odgovorni zapadni državniški v tem trenutku ne kažejo posebne želje, da bi s podpiranjem nemških zahtev po področju za Odro in Niso zavrnili razvoj samostojne poljske poti in to deželo prisilili, da dovoli sovjetskimi četam, da ostanejo na njenem ozemlju dlje, kot bi to bilo potrebno.

V zvezi s tem je zelo znani, da sklep poljskih državnikov, da v novih pogojih enopartijske in poljske zakonitosti dovolijo nadaljnje stacioniranje sovjetskih čet na Poljskem in sklep, da Poljska ostane, se naprej v varšavskem paktu, ni naletel na preostro kritiko v zapadnem tisku.

Splošna politika, ki jo izvajajo novo poljsko vodstvo, se na Zapadu danes že ocenjuje kot dokaz, da bi se s posameznimi vzhodnoevropskimi deželami vendarle dalo vzpostaviti trdnjše in iskrenje stike. Pri tem sta iz vrste običajnih izrazov, ki so bili v zvezi s Poljsko stalno v rabi, že izginila dva značilna izraza. Ne govori se več o potrebi po evrosobodnosti, ampak se raje poudarja previdnost, da bi se s prenatrpanimi koraki ne pokvarilo ravnotežje v Evropi. Izgleda, da poljski esatizem, prav gotovo ni nujno, da bi posvečali posebno pozornost temu, kar danes zapadni tisk sklepa v zvezi

s poljskim razvojem in predvsem v zvezi s težnjami po ustanovitvi nekakšnega evrosobnega nevrovropskega nevtralnega bloka, vsekakor pa je gotovo, da se sedanji položaj Poljske jemlje kot nekaj, kar dejansko obstaja in s čimer je treba računati. K splošnim težnjam, da bi se na področju Poljske ne pokvarilo evropsko ravnotežje, morda pripomore tudi dejstvo, da igra Poljska v nemškem vprašanju veliko vlogo. Kajti zavedati se moramo, da si posamezne zapadne sile ne želijo, da bi v času večjih sporov drugje v svetu, prišlo do večjih dogodkov tudi v osrčju Evrope, kar bi taki dogodki znali privedti tudi do sprememb v sedanjem statusu Nemčije.

Toda če bi mogli sedanje odnose Zapada do Poljske oceniti kot realne, moramo reči, da obratna Zgoda dogodek na Madžarskem dokaj drugače in da je to obravnavanje polno protislovij in tudi politične nevarnosti. Ne gre tu le za stari način gledanja, ki je značilen za radiooddaljeno postajo Svoboda Evropa. Ne gre niti za postajo kot tako. Pač pa gre za mnogo bolj resne organe zapadne propagande in za del zapadnega javnega mnenja nasploh, ki v madžarskem primeru izkorišča le določene formalne elemente, ki so se že pojavili in ki se v tej krizi že pojavljajo. Na temelju teh so ti organi predvidevali in predvidevajo za Madžarsko eno samo, v bistvu že dogmatično rešitev. Ne glede na vse posledice, do katerih bi taka rešitev mogla privedti, so del zapadne javnosti močno pritegnili elementi buržoazne parlamentarne birokracije zapadnega tipa in zato je ta del zapadne javnosti svojo pozornost osredotočil izključno na te elemente. Podpora pa, ki jo je ta del zapadne javnosti nudil tem elementom, je krizo na Madžarskem še bolj poglobila. Skoraj dva tedna je že, odkar se je zanimanje dela teh zapadnih krogov za povratitev starih odnosov na Madžarskem nekoliko ohladilo. Težko bi bilo ugotoviti, kje so vzroki za to, vendar se zdi logičen sklep, da bi takšen razvoj mogoče dejansko kar nevarno spremeniti tisto evropsko ravnotežje, o katerem smo že govorili. Posledice tega pa bi v nobenem primeru ne mogle biti prijetne za Zapad.

Cepnav je največje navdušenje za povratitev meščanskega parlamentarizma na Madžarskem nekoliko splahnelo, in je v načinu mišljenja določenih zapadnoevropskih vodstev strank vendarle pustilo dokaj

Ives Montand in Simone Signoret, ki sta med najbolj popularnimi francoskimi igralci, sta hkrati tudi prepričana komunisti. Zaradi madžarskih dogodkov sta odpovedala svojo turnejo po Sovjetski zvezi

ALŽIRCI SE NE BORE LE V AFRIKI, AMPAK TUDI V SAMEM PARIZU

V SAMI PRESTOLNICI FRANCIJE ŽIVI NAD 140 TISOČ ARABCEV

Pariške oblasti so te svoje meščane ločile od ostalih meščanov v posebne četrti, kjer vlada veliko siromaštvo in kjer hkrati raste močno odporniško gibanje

Pariz ima tri arabske getto. Dve sta majhni, glavna in zares velika pa je tista četrt majhnih hiš in barak, ki se razprostira med boulevardom Shapelle, Rue Marx-Dormoy ter Rue D'Ordener. To je velikansko področje, v katerem živi na desettisoč desetletnih iz Severne Afrike. To so tako imenovani oranžasi. Prihajajo iz Alžirja, ki je dal Parizu in vsej Franciji povprečno največ emigrantov.

Ko stopiš v eno izmed teh ulic, opaziš, da si v tipično siromašno predel mesta, kjer ti iz nešteti ljudskih kuhinj in gostilnic zaudarja značilen duh po vedno isti hrani. Tod je vse skrajno umazano. Posamezni arabski napisi nad trgovinami te vabijo na nakup značilnega arabskega blaga. Tod stanujejo številni predvsem nestrokovni delavci, lastniki propadajočih ka-

varnic, restavracij in trgovin ali bazarjev in pa nešteti brezposelni Alžirci.

Tod težko naletiš na žensko. Na ulicah srečuješ v glavnem moške, ki so vsi močno temnopolti, suhi in nezaupljivi. Zbirajo se po navadi v skupinah pred vhodi v točilnice ali pa v njih samih, kjer pijejo čaje in druge tipične arabske pijače. Prebivalstvo te četrti je zelo številno, vendar bi ne mogli niti približno reči, koliko Arabcev živi v njej, znano pa je, da jih živi v Parizu okoli 140.000. Stlačeni kot sardale žive v barakah, ki so jih oblasti zgradile v področjih Aubervilliers, v Villeneuve in pa v tej četrti, ki smo ji že prej orisali meje. Vsi Arabci, ki žive v Parizu, tvorijo svojo posebno nacionalno skupnost, ki se nikakor neče asimilirati z ostalim prebivalstvom Pariza, ker se dejansko

tudi ne more, saj mora živeti ob robu mesta in ob robu družbe. In kako živeti, v kolikor se takemu životarjenju sploh more reči življenje?

Najbolj srečni med njimi so delavci, ki so kakor koli prišli do zaposlitve. Vsekarer do težiških del in pa nezdružljivi del, ki se povrh tega še slabo plačajo. Ti zaslužijo povprečno od 15 do 20.000 frankov na mesec. Del te plače pošiljajo svojim družinam domov, z ostalim pa posameznik vzdržuje samega sebe in zelo pogosto tudi kakega brezposelnega rojaka. Jasno je, da s tolikimi sredstvi ne more živeti dostojno življenje. Prvi pa, ki ob kakršni koli krizi izgube zaposlitve, so vpravi oni. Ker smo pa že rekli, da je njim uspešno v glavnem težko in nezdružljivo delo, je jasno, da tudi njihovo zdravstveno stanje v splošnem ni posebno dobro. V glavnem delajo kot kurjaci v sladkorni industriji in v raznih zastarelih kemičnih tovarnah. V teh so zaposleni pri izdelovanju raznih zdravil nevarnih kemičnih spojin in zmesi. Nadalje so zaposleni pri razkladanju in nakladanju premoga in surovini v jeklarnah. Večinai pa je edino orodje kramp in lopata.

Zaradi splošno nizke kulturne ravni so tudi njihove življenjske zahteve zelo nizke. Zato ni nič čudnega, da mnogi ne sprejmejo naporne težeškega dela in se raje prepustijo životarjenju in priložnostnim zasluhkem po raznih boulevardih. Posledica takega dolgega životarjenja pa je — kriminal.

Ko smo tako ustvarili približno sliko o večini alžirskih doseljencev v Parizu, bomo dodali, da temu ni vzrok samo njihovo neznanje, njihovo pomanjkanje strokovnosti in aalfabetizem. Francoske oblasti se za nje niso nikoli zme-

nile, razen da so jih ločile od ostalih meščanov v vnaprej določene mestne predele. V vsej francoski državni upravi štejejo danes komaj 147 namencev Alžircev, ki pa v zadnjih letih zavzelo v posameznih arabskih četrtih v Parizu velik obseg. Večina Arabcev in predvsem Alžircev rade volje v njem sodeluje, pa čeprav z majhnimi materialnimi prispevki. V njem pa sodeluje tudi večina tistih redkih Arabcev, ki jim je uspelo se materialno dvigniti. Mislimo tu na lastnike restavracij, točilnic in nočnih lokalov. Med njimi so sicer tudi taki, ki bi se v zadevo ne vmešavali radi. Toda nacionalna težnja so za Arabce tudi v Parizu svete in tudi kak arabski lastnik točilnice ali nočnega lokala, ki bi z odporniškimi gibanjem hotel imeti opravka, mora dati svojo delež. Danes gre Alžircev za veliko stvar in kdor noče z njimi zlepa, mora zgrajati v Parizu vendarle določena skupina arabskih elementov, ki jim je uspelo prodreti. Ne gre tu za velike materialne uspehe ali za kak poseben podvig. Med toliko Arabci se je v Parizu vendarle dvignilo nekaj ljudi, da so si ustvarili majhne točilnice, kavarne, restavracije ali celo kake nočne lokale. Ne bi hoteli teh ljudi kdove kako pozitivno oceniti, pač pa beležimo samo njihov relativni uspeh.

V zvezi s temi uspehi pa je nujno zabeležiti tudi njihovo negativno stran, saj se v njihovih lokalih pogosto razvija življenje, ki prihaja pogosto v spor z zakoni. Tu prihajajo gosti pogosti stiki z raznimi razpečevalci mamili in moralno življenje v njih ni na višini. Posebno znani so nekateri nočni lokali z značilno orientalsko gobdo in orientalskimi pesmi, pri katerih sodelujejo mlada dekleta iz Severne Afrike.

Vse do tu smo razen za skupino študentov, dali dokaj negativno sliko o 140.000 Alžirskih in Arabcih nasploh, ki žive v Parizu. Da pa bo slika popolna, moramo dodati, da je v Parizu vendarle določena skupina arabskih elementov, ki jim je uspelo prodreti. Ne gre tu za velike materialne uspehe ali za kak poseben podvig. Med toliko Arabci se je v Parizu vendarle dvignilo nekaj ljudi, da so si ustvarili majhne točilnice, kavarne, restavracije ali celo kake nočne lokale. Ne bi hoteli teh ljudi kdove kako pozitivno oceniti, pač pa beležimo samo njihov relativni uspeh.

Madžarska tragedija dokazuje, da se premagani razredi po dolgi letih ne odpovedo upanju, da se povrnejo na oblast. Ta misel v njih — če ne gori s plamenom, pa ti prav tako živo in strupeno pod pepelom in čaka priložnost, da izbruhne na dan. Praksa je že dokazala, da je oblast Rakoszyjeve vrste nespodobna propagandna za vrnite v stari družbeni sistem. Človeka pretrse ob misli, kaj so importirani Rakoszyjevi napravili iz ideje socializma na Madžarskem. Do sedaj se ni bilo ideje v svetu, za katero bi se ljudje borili s tako samoodpovedjo, s tako prezirno trpljenjem in smrti, za katero bi toliko milijonov ljudi zavestno žrtvovali svoje življenje, kakor se je v ideji socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Od daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Do daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Do daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Tragične posledice stalinske ere

Bolečih misli, ki vrtajo v možganih, se ni mogoče iznebiti, pa če se človek še tako trudi. Tragedija delovnih ljudi Madžarske — poleg že dognanih — poraja na stotine novih vprašanj in odgovorov, iz katerih bo prav tako prepričevalno in ofenzivno lažljiva resnica in samo resnica.

Zlato se v ognju čisti... Ali bodo res delovni ljudje sicer herne dežele morali skozi ogenj in kri, da bi se končno tudi sami očistili in pripravili za pravilnejše in duhovno bogatejše človeško življenje? Ali je končno vendarle res, da prave svobode ni mogoče dobiti v dar, temveč si jo je treba pridobiti? Ali ne delamo iste napake, kot jo je delal Stalin, ko je iz velikih daljav teko samostojno ocenjeval politični položaj v tujih deželah, če tudi mi iz dalje obravnavamo tragedijo brez primere, ki je vendar jasno, da je prave vzroke za njo mogoče odkriti, vsestransko osvetliti in proučiti samo na mestu samem.

Toda, saj imamo verodostojne ljudi, njihova poročila, ki

so uničevalni bes, morijo in kaos na Madžarskem sami doživljali. Ta poročila potrjujejo vrsto temeljnih resnic, ki jih tudi najskrbnejše osvetljevanje od blizu ne bo moglo več izpremeniti.

Nekje sem bral te dni, da se je madžarska partija delovnih ljudi ob prvem naletu nezadovoljnega ljudstva razbila na kosce. Jaz se s tako definicijo ne bi mogel strinjati. Partija, ki bi zaslužila to ime v zavesti delovnih ljudi Madžarske, že dolgo ni več obstajala. Tu ni bilo kaj razbijati. Vodilni ljudje te partije, ki so iz kleti budimpeštanskega parlamenta, pod zaščito sovjetskih tankov pošiljali v SOS pozive enega za drugim, niso imeli na ljudstvo nobenega vpliva in nobene moči več. Vodstvo AVH — Rakoszyjeve službe državne varnosti je odbilo, da izroči delavcem orožje. Verjetno je vedelo zakaj. Dolgo je že tega, kar je prenehalo biti zaščitni org delavskega razreda z obrambo njegovih revolucionarnih pridobitev, ki obstajajo, saj je na Madžarskem usmerjeno podružljive sredstev za proizvodnjo in veleposrednikov tudi ni več AVH je bil organ, Rakoszyjeve klike, po njenih ukazih je gonil uklenjene delavce iz tovarnov in v zapore in se končno sprčo železne logike takega razvoja znašel tudi sam nad to partijo, — nad ljudstvom že davno prej, — postal oblast za sebe, država v državi. Viada po radiu 'poljva delavce na delo, AVH strelja na nje, avtomatično orožjem vseh mogočih kalibrov na njihovi poti v tovarno, Ali ni jasno, da je sprčo takega stanja morala nastati strahotna zmeda in skoraj nespopravljiva moralna škoda tudi v vrstah samega delavskega razreda?

Napredna oblast delavskega razreda, ki se v boju s tradicijami starega življenja v zavesti ljudskih množic jele utrditi in poglabljati, mora biti prav zato, ker je nova — občutljiva do svojih lastnih neupak in pomanjkljivosti, in kar je najvažnejše — biti mora z množicami delovnih ljudi najde povezana.

V popolnem nasprotju s tem pravilnim stališčem imamo pri nas povod konstatirati pripravnost ljudi s stalinsko dogmatiko od ljudskih množic. Vendar tako strahno silovit in globok prepad med to partijo in oblastjo na eni ter ljudskimi množicami na drugi strani, kakršne se je demonstriral na Madžarskem pretrse človeka do dna. Stalin, mrzli, neodkritični, pdcenjevalni odnos do množic, ki se obenem činično roka njihovim čustvom, je rodil svoje strahotne posledice. Lohak namreč resnice, najbolj črno krivico namreč pravice, premišljeno hinavščino namesto odkritosti, klečeplazništvo namesto svobode, sproščene in odkrite človeške osebnosti — vse je preživele in osvojevalne slabe lastnosti človeka je Stalin vse v delavsko gibanje in s tem, omajal zaupanje vanj. Kjerkoli se bodo pojavile, čod tu v majhnem obsegu, bodo povzročile nesrečo za stvar socializma in delavski pokret, zato jih je treba uničiti in iztrgati s koreninami in koreninami.

Madžarska tragedija dokazuje, da se premagani razredi po dolgi letih ne odpovedo upanju, da se povrnejo na oblast. Ta misel v njih — če ne gori s plamenom, pa ti prav tako živo in strupeno pod pepelom in čaka priložnost, da izbruhne na dan. Praksa je že dokazala, da je oblast Rakoszyjeve vrste nespodobna propagandna za vrnite v stari družbeni sistem. Človeka pretrse ob misli, kaj so importirani Rakoszyjevi napravili iz ideje socializma na Madžarskem. Do sedaj se ni bilo ideje v svetu, za katero bi se ljudje borili s tako samoodpovedjo, s tako prezirno trpljenjem in smrti, za katero bi toliko milijonov ljudi zavestno žrtvovali svoje življenje, kakor se je v ideji socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Do daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Do daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Do daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Do daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

Do daleč mi ne pade na misel, da bi si lastni pravici omejevali v boj za uresničitev ideje socializma. Oblatosti to idejo v očeh mednarodnega proletariata je najhujši alibi, ki si ga človek more zaščititi. Tinekdaj bo to bilo, da ljudje, ki so ga zakrivil, ne bi nikoli živeli. Kam naj gre na pr. človek na Zapadu, ki se morda sedaj v tej začasni zmedi ne bo znal, kateremu so stalinisti vrzeli vero v socializem, v pravičnejšo ureditev človeške družbe?

o marksistično znanost prav tako čistično zanimali, kot revolucionarno poslanstvo delavskega razreda. Slo jim je za oblast (oblast je blaz za take ljudi), slo je za to, da se s Stalinovo pomočjo na tej oblasti odbrižajo. Kako naj jih človek drugače ocenjuje, če pa njihova praksa neizpodbito ne dokazuje, da se za posebnosti zgodovinskega razvoja delavskega gibanja na Madžarskem, za razvoj madžarske narodnosti, njene tradicije v tej deželi sploh niso brigali, kaj šele, da bi se iz nje učili.

Tradicija vseh mrtvih pokopanih leži kot mora na mogelnih živih ljudih (Karl Marx, Osmenajsti Brumaire Ludvika Bonaparteja, Cankarjeva založba 1950).

Se enkrat. Izkušnje madžarske tragedije bodo le dolgo pritiskele na vse misleče in zavedne člane svetovnega socialističnega gibanja. Ali ne govore s silo prepričanja, ki ne dopušta nobenega dvoma, da je treba najskrbnejše — izhajajoč iz znanstvenega Marksovega in Leninovega stališča — proučevati in obravnavati posebnosti delavskega revolucionarnega gibanja v vsaki deželi, nacionalno vprašanje in njegov razvoj, strogo obsojiti vsako zanižanje zgodovinske vloge delavskega razreda, presojsati in ustrezno ravnanje z ukoreninjenimi navadami in tradicijami množic, tako dobrih kot slabih?

Organizirano politično napredno gibanje, ki hoče graditi socialistični družbeni sistem, ne sme nikdar dopustiti, da bi se besede njegovih vodilnih ljudi razlikovale od dejanj, nič ne sme zavirati njegovega ostrega posluha za glas ljudskih množic, tako gibanje mora biti vedno svobodno in sproščeno ter ne sme nikoli dopustiti, da se nad njim samostojno dviga oblast administrativnega aparata, ki skozi gore papirja in sode črnila ne vidi več le ljudskih množic in ne delovnega človeka, kar vse lahko privede do popolne politične pasivnosti množice in kasneje prav tako lahko dozor, — posebno se, ako se vmešajo vmes sovražni elementi — v spontan kaotičen izbruh s težkimi moralnimi in gospodarskimi posledicami. V svetu, ki hoče graditi socializem, morajo ustvarjati delovni ljudje imeti ktrpogojno in popolno pravico svobode govora, ki jo je treba zagotoviti z vsemi sredstvi, treba je upoštevati njihovo kritično mnenje in izboljševalne predloge, ker brez tega ni mogoče vsestranski in hitri napredek dežele.

Tragedija Madžarske nas dalje uči, da sta okoreli in nepopolnživlji birokrati in zmedeni malomeščanski anarhist dve plati ene in iste medalje, ova sposobna, da v očeh ljudskih množic umazata tudi najlepšo in najplemenitejšo idejo.

Ta — ideja socializma — je priznana in prizadela so ljudje sami — dobro bo, če bomo to delstvo imeli vedno pred očmi — ni pa poražena. Ni druge ideje in ne znanosti, ki bi človeštvo vodila v rešitev.

Ne verujem, da bi moglo biti drugače, kakor tako, da bodo teže prikušnjike, ki jih je mednarodnemu proletariatu prinesla letošnja jesen — napredno socialistično gibanje v svetu samo okrepile, če bomo v vsakdanjem praktičnem delu odpadli sklodilvi pojavi iz slabosti, ki so se tako izrazito pokazali na Madžarskem in privedli do tragičnih dogodkov v tej deželi, pa tu d. druge.

TOMO BREJC

(iz 'Ljudske pravice')

Bakterije na bankovcih

V človeških ustih je na milijone bakterij, prav toliko jih je na koži, v črevesju, na sluznici in drugih organih. Ni čudnega torej, če so znanstveniki nedavno ugotovili, da kar milijoni bakterij na primer v trgloških slušalkah; med njimi je tudi vrsta povzročiteljev najrazličnejših bolezni. Če se zanje prav gotovo nihče ne navdušuje.

Kako pa je z bankovci in kovanci? V listnici ali papirni nosimo dan za dnem nekaj milijonov povzročiteljev bolezni, med njimi tudi tiste, ki povzročijo smrtno nevarne posledice, če izbruhne bolezni. Bakteriolog ve, da nosimo na bankovcih povzročitelje bolezni, ki se v najkrajšem času milijonsko razmnožijo. Ameriške finančno ministrstvo je nekoč poskusilo z umivanjem bankovcev, vendar se bilo pri tem dolgotrajnem postopku precej težav. Bakteriolog se je vendarle odločil, da se v bodoče ne bi več s bankovci umivalo, papir, marveč na posebne umetne snovi, na katerih se bakterije ne morejo razmnoževati.

Te dni je tržaško Slovensko planinsko društvo položilo račun o pretekli polovni dobi z občinjskim zborom, ki se je vršil po 10 letih po obnovitvi njegove dejavnosti po drugi svetovni vojni, v maju 1946.

Zadnja doba je bila posebnost razgibanja, ker je med tem društvo proslavilo 50-letnico svoje ustanovitve, na poletje 1954, in doživelo prehod Trsta pod italijansko državno upravo, kar je globoko poseglo v društveno dejavnost.

Slavnostne akademije za jubilejno proslavo so se udeležili se zastopniki raznih planinskih društev ter Planinske zveze Slovenije, s katerimi smo skupno planinarili po Julijskih planinah. Poleg izleta z gosti po Tržaškem ozemlju, planinskega predavanja s skopičnimi slikami, se je posebno utisnila v spomin kavalerna fotografiska razstava iz področja planinstva in Tržaškega ozemlja. Posebna jubilejna številka Planinskega vestnika, urejena za to priložnost, in potem še razveščena na več števil, je vendar uspešna, da nam ohrani dragoceni spominov, ki bi sicer zapadli pozabi, po dveh svetovnih vojnah in po požaru, ki je društvo več uničil, kot ena svetovna vojna.

Državna meja, postavljena malo kilometrov neposredno za Gornjo okolico, je društvo odvzela v vse veji meri kot prvo svetovno vojno, njeno stara tradicionalna, najbližja planinska področja. Treba je

planinski - vzgojni dejavnosti, ki naj bi oblikovala zdravo jedro, da odlete le lahke modne plove.

Je pa še neki drugi, zelo negativni pojav, ki seveda ni le od današnje, in tudi ni le specifično tržaški, marveč je precej sodoben, a se je vsekakor v Trstu zelo razširil na vsa področja javnega udejstvovanja, — ki bi ga na našem področju imenovali 'planinski out-siderstvo'. Vsekarer bi bila društvena bilanca vse bolj aktivna, ako bi združila vsaj del dejavnosti planincev, ki samotež planinarijo po dolinah in v bližnji planinah, marširajo, če jih tudi življenjske nujnosti časa, dopustov itd., k temu ne silijo — ker jim je to že postala okorela navada — in v veliko žlico 'dro korč in hribes, da prosto parafraziramo Prešernovo puščico, del sebe pa ne dajo nobene fige. Če je res, da je tako družbena atomizacija nekoliko posledica življenjskih razmer, je pa gotovo, da je njeno neupravičeno nategovanje zelo malo planinsko — ker planince zahteva družbeno postrvalnost, daleč od kake individualistične ekskluzivnosti.

Zato so pri vsem tem, kar se jim poimenuje uspehi poskuski, ki jih bo pač treba bolj ure-

jeno in v večjo prizadevnostjo nadaljevati. Lansko leto smo prvič priredili nekako športno nadahnjeno planinski pohod iz Glinsčice na Mali Kras in na Bazovsko planoto, po ekipah. Udeležilo se ga je več prosvetnih, srednješolskih, taborniških ekip, poleg dveh naših, planinskih. Uspehi je dal nekaj pobude tudi športnemu zanimanju. Letošnja pomlad nam je vztrajno deževala, kljub vsem odlaganjem, preprečilo ponovitve pohoda.

Ako se je v prejšnjih letih, zelo, da bomo s smučanjem pritegnili več mladine, se je zadnja leta končno uresničila naša težnja, da bi privzgojili med mladino nekaj misla 'k alpinizmu, t.j. za tzv. strmo planinstvo, za plezanje. Tridnevni plezniki tečaj v Glinsčici in sledenči 15-dnevni splezni tabor Planinske zveze v Vrtih, z lepim številom uspešnih, in deloma tudi zahtevnejših pleznih vzponov naših mladnikov, sta oktobra 1954 omogočila osnovni tisti v našem društvu alpinistični odsek. Ta se je tudi lani uveljavil, dasi je deževje omejevalo plezanje med pleznimi taborom v Vrtih. A je bilo tudi sicer nekaj več večanje dejavnosti tega odseka s planinskimi predavanji

in s pomožnim pleznim tečajem za novi naraščaj. V Glinsčici, z začetnimi uspehi. Letos pa je to lepo prizadevanje, žal, nekam opešalo. Omeniti je še nekaj uspešnih jamarskih izletov v bližnji kraske pečine. Vsekarer je to področje, kakor sploh spoznavanje prelepega in zanimivega kraskega sveta po najbližjem ozemlju, obširno terišče za resnične ljubitelje prirode ter zdravega gibanja, kajne je od raznih strani objasnila diskusija.

Ze običajne oblike družbenih zabav tudi v tej dobi ni so odpadle: vsako leto tradicionalno planinskih rajanje, letos pa se je bil pridružil še pomladanski ples. Planinska propaganda ni bila tolikšna, kot bi bilo želeli, vendar je društvo priredilo več planinskih predavanj s skopičnimi slikami, posebno našega mladega alpinističnega odseka po raznih mladinskih, srednješolskih društvih. Posebej je treba omeniti predavanje našega pleznega veterana Jožeta Cesarja o Sloveniji pri plezanju v Glinsčici, predavanje Janka Blažaja od Planinskega društva — matičnega društva — in matičnega tabora v Vrtih. A je bilo tudi sicer nekaj več večanje dejavnosti tega odseka s planinskimi predavanji

Društvo je posredovalo članom Planinskega vestnik in ratlo večjem številu kot prej nja leta, posebno pa jubilejno številko. V slovenski planinski literaturi, ki se je poživila zadnja leta, je omenjati posebno živahno zbirko Velikih slovenskih

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

ZADNJE VELIKO ZBOROVANJE V SOVODNJAH

Vsak glas lipovi vejici
je glas italijanski reakciji

Goriški liparji govorijo po vaseh o vseh mogočih in nemogočih mednarodnih dogodkih, preradi pa pozabljajo na probleme, ki jih občani ne morejo pozabiti - Sovodenjci bodo volili ljudi, ki so pokazali, da so vredni zaupanja in vsekoli poštene

V ponedeljek zvečer je bilo v Sovodnjah zadnje veliko predvolilno zborovanje, katerega je v domači prosvetni dvorani otvoril dotedanji župan tov. Jožef Čučut. Najprej je številnim Sovodenjem, ki so prišli na zborovanje, govoril tov. Mirko Kosmina iz Trsta, ki je poudaril, da se nam ne bi bilo potrebno spuščati v politične razprave, toda naši politični nasprotniki, ki hočejo iz današnjih političnih dogodkov kovati koristi zase, nas k temu silijo.

Ti ljudje okoli SDZ so prav tem jasno pokazali, da jim ni do enotnosti slovenskega življa tostran meja, ampak da jim je le do njihovih oziroma strankarskih interesov. Zato tudi, toliko kričijo o Madžarski, pozabljajo na važne lokalne probleme, ki žulijo naše ljudi; ti izmečki slovenske manjšine v Italiji bi radi, da bi narodi prelivali kri tudi drugod in ne samo na Madžarskem in da bi ponovno zmogale v svetu tiste sile, zaradi katerih je toliko pretrpel tudi primorski narod.

Toda demokratične množice na Goriškem in Tržaškem, ki se bile pred leti zaradi pojave kominforma razvlečene tega ne bodo nikdar dovolile. Sedaj nastopajo enotno tudi na Goriškem in nič ne bo pomagalo SDZ kričati, da smo se napredni Slovenci prodali. Mi lahko poudarimo, da smo se že od 1945. leta borili za mirno sožitje med slovenskim in italijanskim narodom; da je bila to že parola narodnoosvobodilnega boja in smo tu, danes bolj kot kdaj koli prej, pripravljeni, da lahko v okviru italijanske države in njene ustave dosežemo objektivne pravice le če nas bo podprlo italijansko demokratično ljudstvo, ki ga prav tako kakor nas terejo številni problemi socialnega in gospodarskega značaja. Pri takih ljudeh bomo našli razumevanje in opore in ne pri nekakšnih liberalcih in demokratiziranih, na katere se opirajo goriški in tržaški liparji.

Ko se je povrnil na politično dogajanje v svetu se je govornik zadržal na dogodkih na Madžarskem, kjer so bili že takoj po vojni dani pogodi, da se ustvari za madžarsko ljudstvo boljše življenje, toda tudi tam kot v drugih državah ljudstvo demokracije se ni vodilo računa o specifičnih pogojih in prišlo je do delavskega upora, ki so ga zajele najprej sovjetske čete in ga pozneje izkoristile reakcionarne sile, ki so hotele vzpostaviti zopet stari izkoriščevalski sistem, za katerim toliko solza todi g. Štiligo iz Gorice. Ta »bravilni večer demokracije« se je prav ob pri-

Danes zvečer ob 20. uri je v prosvetni dvorani na Korzu Italija št. 1.

ZBOROVANJE

«Liste naprednih Slovencev»

za goriško občino, na katerem bodo govorili tov. dr. Jože Dekleva, Viljem Nanut in neodvisni kandidat za Gorico g. Rudi Bratuš.

Govorniki bodo pojasnili važna domača in mednarodna vprašanja, kar je še posebno važno zaradi bližnjih upravnih volitev.

DOBRICA ČOŠIČ
DALEČ JE SONCE

«Tu sol» mu je zakričal Pavle in stopil v zakon. Učca se je zdrlil. Okrog njiju so na gosto zažvižgale krogle; v gozdu je vrelo od streljanja. Učca se je boljše zasidral v zemet, razgrnil z debela sneg za cev brzostrelke in strastno stiskal kopito. Nemci niso bili daleč kakor tri sto metrov. Na snežni gazi in črni gmoti dreva so njihove nežne zelenkaste uniforme s poveznjenimi sivimi čeladami prav sveže učinkovale. Okrog njih se je kadilo od strel.

«Se ne!» je opozoril Učca, mislec, da prenaša povelje. Pavle se je šepetal k njemu, opazil njegovo vznemirjenost in mirno rekel:

«Jih bomo pustili do krive bukve?»

«Kakšne krive bukve! Do parobka jih je treba pustiti!» je srdito odvrnil Učca.

«Velja!»

Nemci so postali previdni, polegali so in v curkih usipali ogenj. Okrog Učca je brizgal sneg in so letele iveri bukve. Še bolj je sklonil glavo in s prstom na petlinu trdneje stisnil kopito. Ker partizani niso odgovorili, so se Nemci dvignili in počasi krenili dalje, si iskali kritja za bukvami in stoji streljali.

«Sedaj!» je kričnil Stanko, ki je bil s puškomitraljezem v Učovi bližini.

«Ne boj se! Ne boj se! Se ne! Se ne!» od rafala, ki je grizel po bukvi, je Učca škrtala skorja v usta in ni dokončal besede.

Zanimivo stališče

«edinih branilcev slovenstva»

Liparska «Demokracija» je pred meseci objavila nekaj člankov, v katerih je na vse pretege hvalila italijansko liberalno stranko in njeno goriško podružnico. Zdelo se je, da se hoče «Demokracija» italijanskim liberalcem pošteno »prilizati«. Nočemo tu govoriti o ljudeh, ki vodijo liberalno stranko in kakšne koristi predstavljajo, hočemo prikazati le eno točko njihovega programa za upravne volitve, ki je bil objavljen v njihovem glasilu «La Gazzetta» dne 30. 11. 1956 na 1. strani. Pod geslom »Občinski uradi objavljajo tudi naslednje vrstice: «Revizija (zmanjšanje op. ur.) osebja s posebnim ozirom na zmožnost, na službo in na nacionalni duh, ki živi v prebivalstvu. To bi z drugimi besedami povedano pomenilo, da ima občinska uprava preveč osebja in da bodo liberalni predstavniki borili za to, da se to število osebja zmanjša, posebno glede na nacionalni duh. To je tiste redke slovenske občinske uslužbenke postaviti na ceste.

«Demokracija» je hvalila spametne iniciative goriških liberalcev, med katerimi je bila tudi ona o sklicanju gospodarske konference, na katero so napadli Kmečko banko. Zakaj ne pohvali tudi liberalnega programa in zlasti tiste točke, kjer govori o odpuščenju občinskih uslužbenec?

Ni kaj reči. Slovenska demokratska zveza ima v italijanski liberalni stranki lepega in vrednega zaveznika.

Svoji k svojim!

«Partito nazionale monarchico», ki ga vodi bini občinski svetovalec v Gorici odv. Pedroni, ima v svojem programu za občinske in pokrajinske volitve tudi sledečo zahtevo:

«Izključitev komunistov iz Slovencev iz vseh komisij in uprav, ki jih nadzorujejo ali ki pripadajo krajevnim ustanovam.

Monarhisti se razlikujejo od demokratiziranih samo v tem, da bolj pogumno zastopajo svoje stališče kot demokratizirani, veliki prijatelji slovenskih liparjev.

Prevzemite volilna potrdila

Goriško županstvo obvešča, da je na volilnem uradu na občini, ki je odprt vsak dan od 9. do 17. ure še veliko število volilnih potrdil, ki jih uradniki niso mogli izročiti. Ugotovili so namreč, da so mnoge osebe izpremenile bivališče in tega niso javile matičnemu uradu.

Sestanka v Števerjanu

V ponedeljek zvečer sta bila v Števerjanu dva sestanka liste občinske enotnosti, na katerih se je zbralo veliko število prebivalcev iz zaselkov Križičev in Ašče.

Vakanci so bili s sestankoma nadvse zadovoljni, kar je pokazala tudi velika udeležba. Živo so se zanimali za sedanjo problematiko, ter se še posebej razgovorili, ko je šlo o lokalnih občinskih vprašanjih.

Splošen smisel so povzročili nekateri primeri, ki so jih prisotni povedali na račun števerjanskega anarhističnega urada. Pred časom se je zgodilo, da je priča pri rojstvu neke punčke postal njen oče, da je dalje postala mati deset let mlajša kot hči in da so zamenjali dve fotografiji na osebnih izkaznicah. O manjših napakah pa sploh niso govorili, ker jih je bilo nič koliko.

Prisotni so zahtevali, naj prihodnja občinska uprava tudi ta vprašanja uredi, da ne bodo imeli občani neprilike.

Izpljunil je skorjo; ta malenkost ga je razjezila. Kakor da se mu je nenadoma vrnila izgubljena hladnokrvnost. Začutil je, da je miren in trden, in postalo mu je laže. Pogledal je Pavleta, se srečal z njegovim vedno radovednim nemirnim pogledom in se prisljese nasmešnil.

Nemci so ustavili ogenj in premišljevali, kaj naj storijo. Učca je bilo ob nenadni tišini neprijetno. In ko so čez nekaj trenutkov zagnali krik in poskušali steči v hrib, streljajoč samo iz avtomatskega orožja, mu je bilo laže. V njem se je ponovno nekaj napelo kakor lok, ves se je spremenil v puščico, ki bo vsak hip vzelela na zelenkaste vojaše in treščila vanje. Ko so se približali, je Učca na vso moč zakričal:

«Učari... in pritisni na petelna. Počli je kratek rafal. Nemec, ki je šel ob strani strelske vrste, je padel v sneg. Iz partizanske vrste je zagrnela salva. Okrog deset Nemcev, ki jih je bil pokosil ogenj, se ostalo v snegu. Drugi so se hitreje zagnali, ne oziirajoč se na mrtve, padali v zamete, se izklopavali in hiteli dalje.

«Učari... je Učca ponovno zakričal. Spet je zagrnela močna salva, ki so se vanjo mešali kratki mitraljejski rafali in se z njimi zlivali v en sam strel. Nemci so kakor na povelje popadali po tleh in odprli močan ogenj, varujoč tiste, ki so odnašali ranjence po gazi navzdol.

«Tako se bojujete!» je Učca vrzel Pavletu, ki se je vedel, kakor da ni ničesar šlišal.

Nemci so še nekajkrat zaman poskušali z jurišem. Sedaj so bili že tako blizu partizanski strelski vrsti, da je bilo moč na njihovih uniformah razločiti vojaške znake. Z gostim ognjem so tolkli po redki in raztrgani partizanski vrsti, od koder jim niso odgovarjali.

«Nekaj mrtvih imamo!» je Stanko zaklical Učcu.

Učca se je zdrlil: «Strelivo! Nemogoče!» Nemci mu niso dali razmisliati. Spet so krenili v napad. Partizanska salva jih je znova vrgla v sneg.

Čemu Pavle ne ukaže umika, je pomislil Učca in se zagledal v Pavleta.

«Za vsako ceno jih moramo zadržati, je Pavle odgovoril

Izključitve, globe

MILAN, 11. — Disciplinski odbor italijanske nogometne zveze je za dve učinkoviti nedelji diskvalificiral igralca Barija Marzonia, razen tega pa je sprejel tudi številne druge disciplinske ukrepe proti moštvom. Z globo 200.000 lir je kaznoval klub Siena, s 100.000 lir Sampdoria, s 35 tisoč lir Inter, s 30.000 lir Bologna, s 10.000 lir Parma in Modena, s 10.000 lir Biellese in Catanzaro. Razen tega je disciplinski odbor kaznoval z globami tudi večje število igralcev.

TENIS

Italija - J. Amerika 3:2

BUENOS AIRES, 11. — Italijanska teniška igralca Pietrangeli in Sirolo sta dvoboj med Italijo in Južno Ameriko, ki se je odvijal po sistemu Davisovega pokala, odločila v svojo korist z rezultatom 3:2. Pietrangeli je v zadnjem dvoboju posameznikov premagal Argentinega Moreo s 6:4, 6:0, 6:3. Pred tem srečanjem je Cilence Ayala premagal Sirolo s 6:4, 6:2, 6:2 in izenačil rezultat, ki je bil po igrah dvojic 2:1 v korist Italije, na 2:2.

NOVI REKORDI
DOSEŽENI NA OLIMPIADISVETOVNI
Lahka atletika

MOSKI

Kopje: Danielsen (Norveška) 85,71

4x100 m: ZDA 39"5

ZENSKO

4x100 m: Avstralija in Nemčija 44"9; Avstralija 44"5

Skok v višino: Mac Daniel (ZDA) 1,76

Dviganje uteži

PETELINJA

Trije dvigi: Vinci (ZDA) 342,5

Sunek: Yu (Koreja) 135

PERESNA

Trije dvigi: Berger (ZDA) 352,5

Vzlek: Minajev (SZ) 114,5

LAHKA

Trije dvigi: Pibeck (SZ) 380

SREDNJA

Trije dvigi: Bogdanovski (SZ) 420

SREDNJETEZKA

Trije dvigi: Kono (ZDA) 447,5

Sunek: Kono (ZDA) 175

TEZKA (laži)

Trije dvigi: Vorobjev (SZ) 462,5

Vzlek: Vorobjev (SZ) 147,5

TEZKA

Trije dvigi: Anderson (ZDA) 500

Plavanje

MOSKI

1500 m prost: Breen (ZDA) 17'52"9

4x200 m: Avstralija 8'23"6

ZENSKO

100 m prost: Fraser (Avstralija) 1'02"

4x100 m: Avstralija 4'17"1

OLIMPIJSKI

Lahka atletika

MOSKI

200 m: Morrow (ZDA) 20"6

800 m: Courtney (ZDA) 1'47"7

1500 m: Delaney (Irska) 3'41"2

4x100 m: ZDA 39"5

5000 m: Kuc (SZ) 13'39"6

10.000 m: Kuc (SZ) 28'43"6

110 m z zaprekami: Calhoun (ZDA) in Davis (ZDA) 1'35"

400 m z zaprekami: Southern (ZDA) in Davis (ZDA) 50"1

3000 m z ovirami: Brasher (V. Britanija) 8'41"2

Višina: Dumas (ZDA) 2,12

Trsko: Da Silva (Brazilija) 16,35

SMUČARJI SO ŽE ZAČELI

Avstrijci in Nemci so za sedaj najbolj marljivi Marca v Planici velika medn. skakalna prireditve

Medtem ko so se atleti iz vsega sveta komaj nehali potiti v avstralski vročini, so v srednji in severni Evropi smučarji že potegnili smuči s podstrešij in začeli uživati opojnost zimskega športa. Na programu so bila že tudi prva tekmovalna z mednarodno udeležbo, na katerih so seveda prednjačili odlični avstrijski alpski smučarji.

Na Zugspitzu je bilo tako preteklo nedeljo tekmovaljeval v slalomu, na katerem je zmagal znani avstrijski reprezentativac Rieder pred Nemcem Wagnerbergerjem in Obermillerjem, med ženskami pa je bila prva Nemka Herndlner.

V Muehlbachu pa so se poskušili tudi ze skakalci. Zmaga je znani avstrijski skakalec Plank pred rojakoma Kerberjem in Habersatterjem.

Pa tudi v Sloveniji so se začeli že resno in sistematično pripravljati na letošnjo sezono, ki se bo kot je to že tradicija, tudi tokrat zaključila z mednarodno udeležbo.

Šila z veliko mednarodno skakalno prireditvijo v Planici marca meseca. Smučarska zveza Jugoslavije je na to prireditev že povabila tekmovalce Francije, Italije, Nemčije, Švice, Avstrije, Češkoslovaške, Švedske, Finske in Amerike.

Na skupščini smučarske zveze Jugoslavije pa so izdelali tudi program letošnjih amaterskih prireditev doma in program sodelovanja jugoslovanskih smučarjev v inozemstvu. Od vseh teh tekmovalnih obetov bti najbolj zanimivo državno prvenstvo z mednarodno udeležbo, na katerem bodo nastopili tudi udeleženci tekmovalja za pokal Konga-berg, ki bo letos v Avstriji.

Pa tudi Goriška se že pripravljala zimske sezono, saj je snežna odeja že pokrila smučišča pri Livku, na Lovkvah, Voljkm in Črnem vrhu. Prvenstvo ukrajne zveze Partizanov v vseh smučarskih panogah bo na Livku 2. in 3. februarja, 3. marca pa bo veliki smučarski dvoboj z italijanskimi smučarji na Matajurgu na italijanski strani. Sredi marca bo v Kuku nad Livskim sedlom tradicionalni smuk z mednarodno udeležbo.

Športno srečanje slovenskih dijakov

V soboto 7. t. m. sta se na stadionu »Prvi maja« pomerili nogometni enajstorci trgovske akademije in realno-klasne gimnazije. Srečanju je prisostvovalo nekaj 100 gledalcev, v glavnem srednješolske mladine. Enajstorici sta nastopili v naslednjih postavah:

Trgovska: Cesariti, Cuprin, Bevk, Tomazeti, Pilat, Bonaf, Zafred, Urđih, Corazza, Grdovič in Furlanec.

Realna-klasica: Podreka, Senica, Svetina, Branjnovi, Gondić, Jurinčić, Relić, Lasić, Kalc, Rudolf.

Sodli je Brana Jurij (trg. ak.).

V začetku prvega polčasa sta bili enajstorici precej izenačeni in napadi so se pogosto menjavali. Že takoj v začetku je bil laže poskovan Cuprin, ki pa se je v 20' vrnil v igro. Tedaj je »Trgovska« izvedla nekaj lepih prodorov in resno ogrozila nasprotna vrata, vendar pa se je prvi polčas zaključil brez gola.

Tudi začetek drugega polčasa je bil zelo živahen in je obetala, da se bo stanje spremenilo. Najprej je napadila »Trgovska«, toda gimnazijci so se kmalu znali in vračali mlo za drago. V 16' je imel vratar gimnazijcev lepo priložnost, da se izkaže. Naslednji napad gimnazijcev se je razbil ob nasprotni obrambi, v kateri je zelo dobro igral Bevk, pa tudi Bonaf je prečel marsikateri strel. V 20' in 23' so imeli gimnazijci najlepše priložnosti za doseg gola, pozneje pa so bili vedno bolj nevarni »trgovci«, ki so med drugim izsilili tudi 11-metrovko, katero pa je Podreka lepo ubranil. Še eno priložnost so imeli gimnazijci v 29' potem pa se je očitno zaradi utrujenosti igralcev igra polegla in rezultat je do konca ostal nespremenjen 0:0.

Aleksander Kriščak

BOKS

SAN FRANCISCO, 11. — Boksar srednje kategorije Giambra je premagal po točkah Castelannija.

BUENOS AIRES, 11. — Svetovni prvak kategorije Perez je začel s pripravami za dvoboj s Spencem Martinom, ki bo veljaven za naslov. Še prej se bo Perez v sredo pomeril v prijateljskem srečanju s Cilencem Moreiro.

PRIJATELJSKA NOGOMETNA TEKMA

DANES V RIMU
HONVED-ROMA

RIM, 11. — Danes ponoči je prišlo v Rim nogometno moštvo madžarskega prvaka Honved, ki se muči na turneji po Zapadni Evropi od prvih dni krvavih dogodkov na Madžarskem. Honved bo jutri odigral na olimpijskem stadionu prijateljsko tekmo proti Romi, katero bodo prenašali tudi po televiziji in sicer z začetkom ob 14.45. Honved bo nastopil v svoji najboljši postavi z vratarjem Grosicem in kapitanom Puskasom.

Madžarskim nogometašem so danes priredili v Rimu lep sprejem.

Kot znano je madžarska nogometna zveza dovolila moštvo Honved da podaljša svoj turneji najkasneje do 20. dec. nakar se mora vrniti v domovino skupno z enajstorico »Voros Lobogov«. Toda več članov Honvedja je medtem že izjavilo, da se ne misli vrniti v domovino. Med temi je bil tudi Puskas, katerega žena je prišla za njim iz Madžarske v Avstrijo. Zdi se, da so Puskas in še nekateri drugi člani Honvedja pobudniki zamisli, da bi se tisti člani Honvedja, ki se ne nameravajo vrniti v domovino, združili z nekaterimi igralci kluba Voros Lobogov, ki imajo isti namen, in da bi skupno ustanovili nov klub pod imenom »Huraria«, s katerim bi odgovarjali v Južno Ameriko.

Sedevala pa vse to ni tako enostavno, ker večje madžarske nogometne tudi predpisi mednarodne nogometne zveze. Na vsak način imajo madžarski nogometaši čas za premislek in dokončno odločitev še do 20. t. m.

SKRBI TRIESTINE

Ferrario zbolel

V 11. kolu italijanskega nogometnega prvenstva se bo Triestina na svojih tleh srečala z enajstorico Lanerossia iz Vicenze. Enotedenski premor so igralci Triestine izkoristili v glavnem za počitek. Sedva pa vse to ni tako enostavno, ker večje madžarske nogometne tudi predpisi mednarodne nogometne zveze. Na vsak način imajo madžarski nogometaši čas za premislek in dokončno odločitev še do 20. t. m.

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 12. t. m. ob 18. uri barvni film:

«ZLATA ŽILA»

predvaja danes 12. t. m. ob 19.30 uri film:

«UBEŽNIKI»

Film je dobil nagrado francoske kinematografije

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 12. t. m. ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

«Zločin na obrežju»

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film:

predvaja danes 12. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni film: